

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

NO. 209

CLEVELAND 3, O., SATURDAY MORNING, SEPTEMBER 4, 1943

LETO XLVI. — VOL. XLVI.

OB TEDNU

Rusi so napredovali ob Donecu 12 milij in zavzeli 150 naselij

London, 3. sept.—Iz Moskve poročajo, da so ruske čete napredovali ob Donecu do 12 milij ter okupirale najmanj 150 večjih naselij.

V severni Ukrajini so se ruske čete tudi pomaknile naprej od 10 do 12 milij ter zasedle nad 100 vasi.

Proti Smolensku so Rusi prodriči včeraj od 2 do 4 milij, zasedli nad 100 naselij in južno od Brianska so se Rusi zopet precej pomaknili naprej.

Na južni fronti se Rusi nagle bližajo važnem strategičnem mestu Stalino. Nemci se umičijo na vseh 600 milij dolgi fronti.

Iz Spodnje Štajerske

(Posneto iz Jutra z dne 28. marca 1943). Novi grobovi.

V visoki starosti 92 let je v Mariboru umrl vdova mestnega zdravniškega ga. Fani Mallyjeva, rojena Moserjeva. Nadalje so v Mariboru umrli 66-letni skladisnik državnih železnic Jožef Bohinc, 39-letni tehnični uradnik Alojz Žabkar in 67-letna zasebnica Justina Rebčeva. V Vembah pri Leskovcu je umrl 45-letni Anton Černkovič, v Slinnici pri Mariboru pa 52-letni Štefan Drageš. V 63. letu starosti je preminila na praznični 19. marca ga. Marija Sajmideva, po rodu Krakerjeva. V Mariboru so še umrli 79-letni zasebnik Andrej Job in 78-letni žagarski mojster Jurij Podgoršek. V Slov. Bistrica pa po dolgem trpljenju uradnica Mici Vaupetova.

Da bo moral ameriški davkovalec vzeti na svoje vseh \$14,000,000,000 za posojilni sklad, je gotova stvar. To se pravi, kar smo dali iz tezg posojilnega sklada zaveznišča, ne bomo tirjali nazaj. No, tudi bi bilo nesposmetno tirjati, ko pa vemo, da bi nič ne dobili.

Po končani vojni bomo imeli naši deželi za kakih \$15,000,000 preostanka v živobodi in podobno. Za bivalnost bo strojev, trupalk in druga vojnega materiala. Kaj bomo s tem?

Bomo najbrže razdali po vsem na Dalnjem vzhodu. Obdržimo doma, bi to škodovalo, pravijo, razviju domače ugovorivo po vojni.

Strela — ni špas!

Nevihta, ki je divjala zadnjo sredo večer nad Clevelandom, je napravila tudi v slovenski naselini precej strahu. Strela je udarila v dimnik SND na St. Clair Ave., kjer je izbila nekaj opeko. Od tam je pa švignila na drugo stran strehe in skozi odprtlo okno v stanovanje bartenderja Louis Hrovat, ki je sedel v sobi s soprogom, zetom in vnukom. Strela je švignila preko sobe in zadej za radio ob steni, kjer se je izgubila med zidom in podnom. Razume se, da so vsi močno prestrašili in pustila strela za seboj nič škode.

BOJNA FRONTA

ITALIJA — Najnovejša poročila zatrjujejo, da beže nemški vojaki iz južne Italije proti severu. Boje se, da bi jim bil beg pozneje nemogoč. Angleške čete prodriajo v notranjost Italije.

LONDON — Težki angleški bombarščiki so v noči od petka na sobotu zopet obiskali Berlin. To je bil že tretji napad na Berlin v zadnjih 11 nočeh.

RIM — Vladni radio je naznajal narodu, da je osvojevalc stopil v deželo. Radio je apeliral na vojaštvo, naj pokaze odpornost.

RUSIJA — Nemci se v neredu umičijo pred zmagovalimi Rusi. Ruska armada, ki prodrije proti Kijevu, je zavzela 410 naselij.

PACIFIK — Amerikanci so popolili ob Novi Gvineji tri velike japonske transportne.

DVOJE MEST V ITALIJI SE JE PODALO

Angleške in kanadske čete so doobile trdnata tla v južni Italiji

KAM BODO UDARILE AMERIŠKE ČETE?

Gl. stan zaveznikov v Afriki, 3. sept.—Pod varstvom zračne in pomorske sile so se angleške in kanadske čete prepeljale čez ožino pri Mesini ter udarile na italijansko obrežje. Natančnejši poročil še ni o razviju invazije. Prvo uradno poročilo o podrobnosti invazije bo izданo v soboto opoldne.

Radio iz Berlina je javljalo, da so zavezniki okupirali v Italiji dvoje mest, Reggio Calabria in Scilla. Druga poročila zopet javljajo, da so se kanadske in angleške čete prijele na 50 raznih točkah na italijanskem obrežju in da so doobile trdnata tla na 10 milij dolgi liniji obrežja v Kalabriji.

Ni še ni znanega, če so natele invadniki na velik odpor. Toda kralj so tukaj hriboviti in pripravljeni za obrambo. Pričakovati je, da bodo nemške divizije, ki so ušle iz Sicilije in kar jih je bilo prej v južni Italiji, nudile močan odpor.

Bila je temna noč od četrtek na petek in kot nalač za invazijo. Malo pred dnevom so odprle angleške baterije iz Sicilije in topniški ogenj na italijansko obrežje; istočasno so se oglastili težki topovi z bojnih ladij, ki so bruhal težke izstrelke na italijanske obrambne naprave. Tedaj so se pa vsuli nad italijansko obrežje roji bombnikov, ki so začeli deževati na tone bomb na sovražnika. Tedaj je pa švignilo od Sicilije na stotine in stotine malih čolnov, polnih vojaštva.

V nekaj minutah so bili preko ožine na obrežju Italije. Bilo je natančno ob 4:30 zjutraj v petek, ko so zavezniki izvedli invazijo na evropsko celino. To je pa švignilo od Sicilije na stotine in stotine malih čolnov, polnih vojaštva. V nekaj minutah so bili preko ožine na obrežju Italije. Bilo je natančno ob 4:30 zjutraj v petek, ko so zavezniki izvedli invazijo na evropsko celino.

To, da so izvedle invazijo na Italijo samo angleške in kanadske čete, vasiljuje vprašanje: kje je ameriška 7. armada, ki je okupirala večje del Sicilije? O tem ni zdaj še nobenih vesti. Nekateri trdijo, da bo ameriška armada udarila na Italijo više proti severu, morda kje pri Neaplju. Drugi trdijo, da bo okupirala najprej Sardinijo in Korzikou. No, o tem bomo kmalu zvedeli kaj več.

Nov grob

V Mestni bolnišnici je umrl Frank Misja, star 58 let. Stanoval je na 5029 Luther Ave. Doma je bil iz vasi Murščak pri Ljutomeru na Štajerskem, od koder je prišel v Cleveland pred 30 leti. Tukaj zapušča žaljajočo soprogo Antonette roj. Pečnik, sina Franca in Charlesa, hčeri Louise in Mary ter pet vnukov. Zadnja tri leta je bil zaposlen pri Parker Appliance Co. Pogreb bo v torek zjutraj ob devetih v cerkev Brezmad. Spočetja na Superior Ave. in 41. cesta iz Zakrajškega pogrebnega zavoda, 6016 St. Clair Ave. Naj počiva v miru, preostalim sožalje.

Voz učilne železnice je skočil s tira v ljudi. Včeraj je skočil voz učilne železnice pod Cedar Hill s tira in železnice v skupino ljudi, ki so čakali na sosedni progri na učilno železnicu. Neka ženska je bila tako poškodovana, da je na posledičnih umrila, neki drugi je dobro dobro manjše poškodbe.

LOV NA ZAJCE V OHIO

Lov na zajce bo odprt v državi Ohio 19. novembra in do vključno 15. januarja. Štiri zajce bo smel lovec ustreliti na dan, v posesti jih bo smel imeti osem. Na prvi dan lova se ne sme pričeti streljati pred 11 dopoldne, druge dneve pa ob 7:30 zjutraj do 5:30 zvečer. To je po uradnem ohijskem času.

Lov na fazane bo od 19. novembra do vključno 4. decembra. Dva fazana na dan je limit, v posesti ne več kot 4 samce.

Lov na veverice v severnih okrajih države od 22. do 30. septembra, v južnih pa od 15. do 30. septembra.

Lovsko dovoljenje je \$1.25 in je veljavno od 1. septembra 1943 do 31. avgusta 1944. Vsak lovec mora imeti pri lovu obeseno dovoljenje zadej na hrbitu.

Vsak lastnik zemljišča, ki prebiva v državi Ohio eno leto, sme loviti na svoji zemlji brez lovskega dovoljenja. Vsak lovec mora dobiti od posestnika, na katerega ozemlju lovi, pismeno dovoljenje za lov.

Roparji so našli v rezidenci \$24,000

Roparji so prišli včeraj v stanovanje Frank Skedela v Shaker Heights ter odnesli za \$24,000 gotovine in veliko zlatnine. Denar je bil v mocni oblagajni, katero so roparji odprli zunaj na dvorišču. Skedel, ki vodi s svojim bratom tovarno Atlas Tool & Die Co. na 7806 Union Ave., ni hotel povedati policiji, zakaj je imel toliko denarja doma.

Ameriške zračne trdnave so

so letete brez spremstva na ta napad in samo en bombnik se ni vrnil z napada. Vrnivši ameriški letalci poročajo, da je bil eden najbolj uspešnih napadov, kar so jih še povedeli z Afrike. Trdijo, da bo vzel Nemci dosti časa, predno bodo poplavili železniške mostove in proge.

Naši vojaki

Jack F. Ponikvar, Fireman

3rd Class, je prišel za 9 dni na obisk k svoji soprogi na 18614 Cherokee Ave. Jack služi v Great Lakes, Ill.

Carl Smerdel, sin Mr. in Mrs. Smerdel iz 19202 Arrowhead Ave. bo na 9. sept. odšel k armadnemu koru v Fort Hayes, Columbus, O. Prej je bil letalski kadet pri civilni patrulji. Želimo mu vso srečo in zdrav počutev.

Pvt. Larry A. Leskovec, sin Mrs. Leskovec iz 19516 Shawnee Ave. je prišel domov na dopust za 13 dni. V petek se vrne nazaj v New Orleans, La. Prijatelji ga lahko obiščajo.

Danes je odšel v službo Strica Sama John Kromar, starejši sin družine Mr. in Mrs. John Kromar, 1113 E. 63. St. z njim je odšel tudi Joseph Starc, sin Mr. in Mrs. Joseph Starc iz 1096 Norwood Rd. Fantoma želimo da ne bi bil tako daleč od doma.

Demšharjevi imajo še enega sina v armadi in sicer služi Joseph Jr. kot radijski tehnik pri zrakoplovem oddelku v Scott field, Ill.

Tam s Pacifičnih otokov se je oglasil štabni narednik Frank Petrovčič, sin Mr. in Mrs. John Petrovčič iz 1068 E. 68. St. Frank piše, da Japoncem dobro dajejo in da kadar bo prišel domov, bo zagledal kot božično drevesce samih odlikovanj. Časa nimajo dosti za pisanje, toda od doma pa redno dobivajo pošto in prosi, naj mu redno pišejo. Frank prosi domače, naj molijo za nj, ker molitve naši

AMERIKANCI SO NAPADLI BRENNER

Ameriške zračne trdnave so razbile progo iz Nemčije v Italijo

NEMCEM JE ODREZANA POT V ITALIJO

Ameriške zračne trdnave so razbile železniški most pri Bolzano, 35 milj pod prelazom Brenner, uničili železniško progo v Trenti, 30 milj bolj južno ter razbili železniško omrežje pri Bolzoni, 170 milj južno od prelaza.

Eveleth, Minn. — Dne 18. avg. je naglo umrl Anton Owen, star 57 let in rojen na Igu pri Ljubljani. Žena ga je klicala v večerji in našla ga je mrtvega v postelji.

Joliet, Ill. — Dne 20. avg. je umrl John Verščaj, star okrog 65 let in rojen v Črnomlju, Bela Krajina. V Ameriki je bil čez 50 let in preminil je pri sihni v Bryant, Okla. Zapušča več sorodnikov. Umrl je brez društva.

Chicago. — V uradnem seznamu izgub na bojiščih je tudi potročnik N. J. Goršček iz Chicaga, ki je označen za pogrešanega. To je sin slovenskega krojača Johana Gorščeta, 5714 So, Kedzie Ave.

Henryetta, Okla. — Pred dnevi je umrl Jakob Štrukelj, star 82 let in doma iz Starih Polok na Notranjskem.

Chicago. — V uradnem seznamu izgub na bojiščih je tudi potročnik N. J. Goršček iz Chicaga, ki je označen za pogrešanega. To je sin slovenskega krojača Johana Gorščeta, 5714 So, Kedzie Ave.

Ameriški letalci so razbili železniški most pri Bolzano, 35 milj pod prelazom Brenner, uničili železniško progo v Trenti, 30 milj bolj južno ter razbili železniško omrežje pri Bolzoni, 170 milj južno od prelaza.

Pariški radio je tudi kmalu zatem naznjal, da je bil izvršen močan zračni napad na okolico Pariza. Glavna tarča bombnikom so se pognale močne formacije nemških bojni letal, katerih so Amerikanci sklatali 23.

Amerikance so spremljala zvezniška bojna letala.

Osem bombnikov in dvoje bojni letal pogrešajo.

London, 3. sept.—Pri belem dnevu so danes ameriške zračne trdnave napadle tovarne letal Caudron-Renault v predmestju Pariza in neko drugo tovarno severno od Pariza.

Prostovoljni Amerikanci so

zvezniška bojna letala.

Osem bombnikov in dvoje bojni letal pogrešajo.

London, 3. sept.—Pri belem dnevu so danes ameriške zračne trdnave napadle tovarne letal Caudron-Renault v predmestju Pariza in neko drugo tovarno severno od Pariza.

Prostovoljni Amerikanci so

zvezniška bojna letala.

Osem bombnikov in dvoje bojni letal pogrešajo.

London, 3. sept.—Pri belem dnevu so danes ameriške zračne trdnave napadle tovarne letal Caudron-Renault v predmestju Pariza in neko drugo tovarno severno od Pariza.

Prostovoljni Amerikanci so

zvezniška bojna letala.

Osem bombnikov in dvoje bojni letal pogrešajo.

London, 3. sept.—Pri belem dnevu so danes ameriške zračne trdnave napadle tovarne letal Caudron-Renault v predmestju Pariza in neko drugo tovarno severno od Pariza.

Prostovoljni Amerikanci so

zvezniška bojna letala.

Osem bombnikov in dvoje bojni letal pogrešajo.

London,

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME
SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

(JAMES DEBEVEC, Editor)

6117 St. Clair Ave. Henderson 0628 Cleveland 3, Ohio.

Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:
 Za Ameriko in Kanado na leto \$6.50. Za Cleveland po pošti, celo leto \$7.50.
 Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.50. Za Cleveland po pošti, pol leta \$4.00.
 Za Ameriko in Kanado, četrta leta \$2.00. Za Cleveland po pošti četrta leta \$2.25.
 Za Cleveland in Euclid, na raznodeljilcih: celo leto \$6.50; pol leta \$3.50,
 četrta leta \$2.00.
 Posamezna številka, 3c

SUBSCRIPTION RATES:
 United States and Canada \$6.50 per year. Cleveland by mail \$7.50 per year
 U. S. and Canada \$3.50 for 6 months. Cleveland by mail \$4.00 for 6 months
 U. S. and Canada \$2.00 for 3 months. Cleveland by mail \$2.25 for 3 months
 Cleveland and Euclid by carrier \$6.50 per year. \$3.50 for 6 months.
 \$2.00 for 3 months
 Single copies, 3c

Entered as second-class matter January 5th, 1909, at the Post Office at
 Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1878.

No. 209 Sat., Sept. 4, 1943

Partizanski voditelji - izdajalci

Slovensko narodno vodstvo v Trstu je izdalo v marcu letos naslednji komunike, ki kaže partizane v pravi in resnični luči. Priobčamo dobesedno, kot smo prejeli, brez vseh dosta, pa tudi brez vsakega črtenja. Glasit se:

"Italijanska komunistična stranka, ki daje partizanskim voditeljem denar in povelja, je ukazala slovenskim komunistom, da naj vse Slovence, ki se upirajo komunizmu, ogridijo kot "izdajalce" in "vohune kveštture." Zares je partizansko vodstvo razširilo letake, v katerih brez vsakih dokazov pušte ugledne slovenske narodnjake, da so izdajalci in vohuni. Slovenske voditelje, ki so trpeli po ječah in konfinaciji, ker so branili skozi 25 let pravice slovenskega naroda, skušajo komunisti umazati kot izdajalce.

Slovensko narodno vodstvo v Primorju pa ima v rokah neizpodbitne dokaze, da so voditelji Osvobodilne fronte izdali fašistovskim oblastem na stotine zavednih Slovencev, samo ker so bili nasprotniki komunistične partije.

Naj navedemo samo tri dokaze:

I.

Pred enim letom (februarja 1942) je bivalo v Ljubljani še na stotine jugoslovanskih oficirjev. Ker so ti častniki prisegli zvestobo Jugoslaviji, so jih komunisti (Osvobodilna fronta) sovražili in so premisljali, kako bi se jih iznebili. En sam oficer je šel namreč med partizane, vsi drugi so bili partizanom nasprotni. Komunisti so se proti jugoslovanskim oficirjem poslužili pekletske zvijače. Natisnili so pozivnice za mobilizacijo po sledenčem vzorcu:

Gospod kapetan N. B.

Vrhovni štab slovenske partizanske vojske Vas pozivlja, da se dne 2. aprila t. l. javite na položaju, ki Vam je znan in določen.

Smrt fašizmu — svobodo narodu!

Takih pozivnic so komunisti poslali po italijanski pošti na 752 oficirjev. Seveda so italijanska oblastva na pošti v Ljubljani te pozivnice zaplenila. V dneh 2. do 9. aprila 1942 je kvestura v Ljubljani vseh 752 slovenskih oficirjev, katerim je partizansko vodstvo poslalo pozivnico, arretirala — in jih odpolnila v taborišča, kjer še sedaj stradajo za žično ograjo.

Komunisti niso mogli skriti svojega vesla, da se jim je to podložilo izdajstvo tako imenitno posrečilo. V ljubljanski ječi zaprti komunistični voditelj dr. ing. Klinč je imel na zaprte komuniste govor, v katerem je vzkliknil: "Danes se lahko pošteno napijemo, saj smo se iznebili najbolj nevarnih sevražnikov — oficirjev. Ti bi bili mogli slovenske narodnjake organizirati v bojne črte, pa bi nas komuniste potolklki in spet ustvarili to prokleto Jugoslavijo!"

To dejstvo ostane zapisano v naši narodni zgodovini. Vodstvo Osvobodilne fronte je pa na ukaz svojih gospodarjev iz Milana in Dunaja ovadilo fašistovski kvesturi 752 jugoslovanskih oficirjev! Če bi hoteli komunistični lažnjenci to tajiti, jim povemo: Za vaše izdajstvo je 752 prič in 752 dokumentov!

II.

V goriški ječi sedi 14 slovenskih inteligentov. To so znani narodnjaki: profesor Zupančič, dr. Pavlin, dr. Jazbec, pisatelj Bevk, ravnatelj Hrovatin in vrsta slovenskih študentov. Vsi so nasprotniki komunizma. Ovajeni so bili, da so baje širili letak "Nova pravda," ki je navduševal ljudstvo za svobodno Jugoslavijo. Vsi pridejo pred posebno sodiščem v Rimu — čeprav je komunistična ovadba proti njim krivčna.

Kdo je te zavedne Slovence ovadil? Ali si predsednik terenskega odbora Osvobodilne fronte na Slapu pri Vipavi upa tajiti, da je v septembri 1942 on zatožil te narodnjake marčalu italijanskih orožnikov v Ajdovščini?

Ali si partizanski zastopnik upa tajiti, da je na sestanku "Neve pravde" na Slapu zagrozil, "da bo dal vse jugoslovanske mladež likvidirati," ker so nasprotniki komunizma? Osvobodilna fronta in partizani so te slovenske narodnjake res likvidirali — ovadili so jih italijanskim orožnikom!

III.

"Gestapo" je tajna policija nacistične Nemčije, je vohunska organizacija Hitlerja.

V maju 1942 je italijanska kvestura v Ljubljani zaprla ženo vrhovnega predsednika Osvobodilne fronte, visokega člena komunistične partije, Borisa Kidriča. Seveda je gospa Kidričeva v ječi zbolela in se je dala prenesti v splošno bolnično v Ljubljani. Lepega majskega dne se je ustavil pred bolnično nemški voz, ki je nosil tablico "Gestapo." Iz avta so izstopili trije elegenatni gospodje, ki so gospa Kidričevu odpeljali iz bolnice. Kam? Avto je zapeljal na italijansko-nemško mejo pri Zalogu. Tam je najstrožje nadzorstvo. Kljub temu je avto mirno zapeljal čez mejo in odložil gospo Kidričovo v Litiji, na nemškem ozemlju. Gospa Kidričeva se je tamkaj mirno sprehašala tri mesece. Potem je z nemškim potnim listom izginila v Zagreb. Gestapo je pomagala!

Slovenci premislite, zakaj je nemška tajna policija dala predsedniku Osvobodilne fronte na razpolago svoj avto, da je italijanski kvesturi ugrabil iz rok svojo ženo? Zakaj je mogla žena gospoda Kidriča, ki ima na vesti umore stotin slovenskih mož in žena, mirno prebivati na nemškem teritoriju v Litiji? Tam je bila pod varstvom nemške policije.

Boris Kidrič, predsednik Osvobodilne fronte, je organiziral komunistično partizansko gibanje po navodilih iz Dunaja, zato so Nemci pomagali njegovi ženi. Zahvalili so se Kidriču, ker je s partizanstvom umoril 4,000 Slovencev v Sloveniji!

Vzpričo teh dokazov, kako voditelji partizanov izdajajo našo kri narodnim sovražnikom, vam kličemo:

Proč od osvobodilne fronte!

Proč od partizanskih voditeljev!

Proč od komunističnih izdajalcev!

Živila sloga zavednih Slovencev!

Slovensko narodno vodstvo,
 Trst, marca 1943.

Louis Adamić: "A Very Valuable Document"

Objavlja P. Ambrožič OFM

Situacija se čisti

Pologoma se je začela situacija bistriti. To se pravi, vsak Srb se moral odločiti za to ali za ono zlo. Kmet, ki mu je zemlja vse, se je bolj in bolj obračal zoper komuniste in se začel tudi sam oboroževati. Da siravno je bilo mnogo kmetov, ki so komaj čakali, da si pomorejo do česa "gospokoga," so se vendar streznili, ko so uvideli, da preti nevarnost njihovi lastni grudi. Korak za korakom se je dvigalo vedno več kmetov in šlo v boj zoper razbojnike in pribalcje. Vse to se je razvilo v neposredno obračnavanje med kmeti in onimi, ki so z razbojništvom širili svoje "ideje."

Kot sem pa že omenil, ni zamenjavati takozvanih komunistov — ki niso uporabljali komunističnih metod — z onimi, proti katerim se je dvignila vas.

Bili so tudi očitni znaki, da so Nemci sami imeli svoje kremlje v vseh teh zmedah v Srbiji.

V pozni jeseni in zgodnji zimi so komunisti širom Srbije ustanovili več sovjetskih republik, tako v Užicah, v Homolju, v Čačku, Mačvi in drugod.

Dobrotolci

Prvi, ki so organizirali propagando za aktiven odpor proti komunistom, so bili takozvani dobrovoljci, ki so se rekrutirali iz Ljotičevega zobra. Ti ljudje so stopili v dogovor z Nemci in dobili obljubo, da jim preskrbe pušk in mitraljez za 10,000 mož. V resnic so pa prejeli le 1,000 komadov tega oružja in so za nekaj časa opustili misel na borbo proti komunistom. Na teren so odhajale četa, kakor hitro so bile formirane. Vodili so jih ne samo oficirji, ampak še v večji meri ljudje raznih drugih poklicev, tako so padali v mnogo višjem številu kot je bilo potrebno. Kolikor so zaplenili oružja ali ga našli na terenu, so oboroževali nadaljnje svoje čete, pozneje pa tiste kmete, ki so varstvo svojih vasi jemali v svoje lastne roke.

Najprej je Nedičeva vlada osnovala komando žandarmarie pod vodstvom generala Radovanoviča. Ker se oficirji niso v zadostnem številu priglašali za vstop v žandamarijo, so naredili nanje pritisk na podlagi njihove življenske eksistence. To je primoralo mnoge oficirje, zlasti take z veliko družino, da so se prijavili s pridržkom, da je treba najprej opraviti z notranjimi sovražniki, a nato čakati z oružjem v roki na obračun z Nemci. Bilo je nekaj oficirjev, ki so se odtegnili aktivni službi s tem, da so se dali upokojiti. Nekateri so pa bili glede življenske eksistence zavarovani in se niso dali pregovoriti, da se javijo. Ti zadnji so v vsakem pogledu najbolj zanesljiv element. Neko majhno število oficirjev je pa zavzel gotovo službenata mesta, ki so se takoj ustavnila zanje na podlagi protokola.

Nedelje trupe so doble orežje od Nemcev, dočim so z orožjem, ki so ga našle na terenu in ga drugače zaplenile, ravnale prav tako kot dobrovoljci. Uradno so bile ustanovljene vaške straže, sestavljene iz samih kmetov za varstvo vasi. Za te kmete so se vršili posebni tečaji, ki so trajali po par dni. Med ljudstvom je bil polno pritožb proti Nedičevemu, češ da slabo ravnajo z ljudmi in rekvirajo najpotrebnje stvari. Tekom zime se je izvršila sistematična organizacija Nedičeve vojske in porazdelitev čet po vsej Srbiji. Spomladi (1942) so te čete stopile v splošno akcijo za uničenje zadnjih ostankov komunističnih odpadnikov.

Prvi komandant in vojni organizator dobrovoljcev je bil polkovnik Mušički. Ta je vokral na čelu dobrovoljskih trup v Užice, ko so jih bili pod pritiskom narodnih sil komunisti izpraznili. Kmalu potem je bil Mušički arretiran po gestapovih. Baje ga je dal are-

Volitve se bližajo

Kaj pravijo v Collinwoodu, sem že večkrat mislil napisati. Toda ni bilo mogoče. Sedaj pa, ko živim privatno življenje in ko sem ravno okreval, po operaciji. Bom pa zopet po več letih poiskusil podati nekaj mojih idej na papir čitateljem Ameriške Domovine.

Kakor slišimo, letošnje mestne volitve ne bodo posebno burne. Imamo samo dva županska kandidata. Seveda na France bo zopet župan. Akoravno imajo republikanci dovolj denarja na razpolago, ki ga tudi, ako ni drugače, dobijo od dobička, ki ga vlada plačuje gotovim tovarnam. (Na primer, slučaj Benderja.) Sedaj bodo pa še prihranili, ker ne bo primarnih volitev za župana. Na primer, v 26. vardi tudi ne bo, primarnih volitev, ker sta samo dva kandidata za mestno zborno. Toda v 32. vardi se bo pa potreba bolj vzбудiti. Imamo pa pet kandidatov v mestno zborico. Nameč 3 slovenske demokrate in 2 irske republikance. Slovenci! Sedanji councilman, Anton Vehovec, ki tako rad nazaj pride, kakor starji maček; John Prince, odvetnik in pomožni okrajni pravnik in Frank Supanick (Zupančič) biški uslužbenec Cleveland Trust Banke in potem The North American Banke in sedaj uslužben kot "Time keeper" pri Cleveland Graphite Bronze Co. Kot mojega prijatelja, ga praporčam volivcem in volivkam v 32. vardi, da greste ob času primarnih volitev v volivne koče in napravite križ pred imenom Frank Supanick. Je sin enih prvih pionirskega družin v Collinwoodu. Da je zmožen, vam je znano, kdor je imel kaj opravka z njim z bančnimi posli. Aktiven je pri društvih, posebno pa že mnogo let, kot odbornik pri župniji cerkve Marije Vnebovzetja na Holmes Ave. Farani dajmo mu priznanje. Ko sva pred leti skupaj kolektala pri osmi maši je vsakokrat prinesel rože za vsakega eno, sedaj pa upam, da bo on dobil rožo-nominacijo.

Slovenci smo res poseben narod, smo dobrni, pridržni, pošteni in varčni pa tudi nevoščljivi, sebični in silno neradi doma komu kako pripoznajte. Toda vendar, dne 15. avgusta t. l. se je narod odzval in hvalevredno pripoznaševanje v polni meri, našemu zlatomašniku č. g. monsignoru Rt. Rev. Vitus Hribarju. Priznali smo, da po trnjevi poti, posejani z raznim plevelom, skozi petdeset let let, so se dali upokojiti. Nekateri so pa bili glede življenske eksistence zavarovani in se niso dali pregovoriti, da se javijo. Ti zadnji so v vsakem pogledu najbolj zanesljiv element. Neko majhno število oficirjev je pa zavzel gotovo službenata mesta, ki so se takoj ustavnila zanje na podlagi protokola.

Slovenci smo res poseben narod, smo dobrni, pridržni, pošteni in varčni pa tudi nevoščljivi, sebični in silno neradi doma komu kako pripoznajte. Toda vendar, dne 15. avgusta t. l. se je narod odzval in hvalevredno pripoznaševanje v polni meri, našemu zlatomašniku č. g. monsignoru Rt. Rev. Vitus Hribarju. Priznali smo, da po trnjevi poti, posejani z raznim plevelom, skozi petdeset let let, so se dali upokojiti. Nekateri so pa bili glede življenske eksistence zavarovani in se niso dali pregovoriti, da se javijo. Ti zadnji so v vsakem pogledu najbolj zanesljiv element. Neko majhno število oficirjev je pa zavzel gotovo službenata mesta, ki so se takoj ustavnila zanje na podlagi protokola.

Poglejmo še nekoliko v vrtne svetovnih dogodkov. Prvo: Chamberlain je prodal Čehoslovaško. Stalin je nenapadnali pogodbni z Hitlerjem je pustil Nemcem vzeti Francijo, Norveško, Dansko, Poljsko, Nizozemsko in Belgijo, sam pa si je pri tem osvojil še del Finske in Poljske. Stalin je ta čas zavladal Hitlerju z vojnim materialom. Kakor nam Japonci dajajo nazaj staro železo, toda v kakšni obliki? Tako so Ru-

si dobili vojno blago nazaj polnoma drugače predelan po hitlerizmu. Vsaka stvar gre do svoje meje. Hitler je ugrabil in pokončal Jugoslavijo in Grško, ko so se mu podale Ogrska, Rumunija in Bolgarska. In prišla je beseda od našega velikega predsednika Franklin D. Roosevelt "It's later than you think!" Pa ni bilo še prepozno, ko je zaklical Hitlerju: "Stoj!" In tudi Stalinovi vojaki sedaj biksajo Nemce, da je kaj. In sedaj, kot izgleda, Britanija želi osvoboditi male narode. Upajmo, da malo slovenski narodi ne bodo ostali pozabljeni, kot zadnjo vojno. Pravno delujejo v tem smislu voditelji naših različnih organizacij. Čast jim! Bodimo slovenski kandidati.

Kakor slišimo, letošnje mestne volitve ne bodo posebno burne. Imamo samo dva županska kandidata. Seveda na France bo zopet župan. Akoravno imajo republikanci dovolj denarja na razpolago, ki ga tudi, ako ni drugače, dobijo od dobička, ki ga vlada plačuje gotovim tovarnam. (Na primer, slučaj Benderja.) Sedaj bodo pa še prihranili, ker ne bo primarnih volitev za župana. Na primer, v 26. vardi tudi ne bo, primarnih volitev, ker sta samo dva kandidata za mestno zborno. Toda v 32. vardi se bo pa potreba bolj vzбудiti. Imamo pa pet kandidatov v mestno zborico. Nameč 3 slovenske demokrate in 2 irske republikance. Slovenci! Sedanji councilman, Anton Vehovec, ki tako rad nazaj pride, kakor starji maček; John Prince, odvetnik in pomožni okrajni pravnik in Frank Supanick (Zupančič) biški uslužbenec Cleveland Trust Banke in potem The North American Banke in sedaj uslužben kot "Time keeper" pri Cleveland Graphite Bronze Co. Kot mojega

Rejenka

Povest. Spisal dr. Ivan Pregelj

Sedela sta zopet molče. Po-
vorno se je bilo začelo mra-
čiti. starec je vstal in se je
zadržal za peč. Francika je od-
šla v kuhinjo. Skuhala je ve-
čerje, spravila otročiča v po-
čas, ter se vrnila v sobo. Se-
je za mizo, razgrnila je
"Zadnjemu umes-
nju koroškega
vojvoda
(Spomenica ob petstoletnici.
— Spisal dr. Josip Gruden.)

Do banke s pismom

Sedaj v teh časih, ko na eni strani simpatiziramo z narodom, na drugi pa, ko se gre za čas, da se vsako uro časa vporabi za korist, je zelo važno tudi pri upoštevanju BANKE. Daleč hoditi v banko ni pametno in več vzrok, en vzrok je pa tudi zamuda časa, lahko tudi nevarnost itd.

Zato si vsak lahko tako uredi, da pride banka do njega! Rekli boste: Kako je to Mogoče! Da, je mogoče takole: Ker se nahaja v Clevelandu delniška banka, kar pomeni, da je to narodna slovenska banka, kjer je nad 900 delničarjev skupaj, in je v nekaj času narasla nad 3 milijone in je pod državno zavarovalnino do \$5,000 vloge (vsako).

In, ker smo Slovenci narodno zavedni, da gledamo, da ostane dobček v naši sredi za naše ljudi, za delničarje in za uslužence. Za to je umevno, da je kar dolžnost vsakega rojaka, kateri ima voljo hraniti denar, kar je tudi dolžnost vsakogar, da si nekaj prihrani za deževne dneve, ko ne bo toliko prilike za zasluzek, kakor se v teh časih nudi. Za to je naša banka na razpolago, ne samo našim v Clevelandu, ki se je zavedno poslužujejo, marveč tudi zunanjim! Drugod, ki se je še ložje poslužujejo z manjšo mimo in zamudo takole: Ko dobijo pri kompaniji ček, ga denite v kuverto in ga pošljite v našo banko. Naročite kako naj bo imen. Banka vam pošlje kartu za podpis in knjižice. Kadarka pa želite denar rabiti, pa zopet zadostuje vaše pismo in banka vam pošlje v čeku vstopo, ki jo želite dvigniti.

Peter, lepo te prosim, pojdi spati in ne vzbujaj s svojim vpitjem otroka. Saj ti vendar nihče kaj žalega noče," je prosila do smrti preplašena žena.

"Jaz pojdem, kadar se bo meni žljubilo!" je vpil Peter; vendar pa je sedel, slekel suknjo in jo vrgel po tleh. Žena je obleko pobrala in jo hotela obešiti.

"Sem daj! Še ob denar me hočeš spraviti! Misliš, da ne vem, da mi vse žepe obrneš."

"Peter, še nikoli nisem!" je zajokala žena.

"Molči in daj sem!" Opotajoč se, je šel po suknji in segel v zep. Nekaj hipov je molče iskal po žepih, obesil suknjo nazaj in se vsesel zopet na klop.

"Daj denar nazaj!"

"Kak denar, Peter?"

"Denar, ki sem ga skupil za vola."

"Pijanec, zdaj je še kupnino zgubil," je jezno zastokal stari.

"Kaj, izgubil? Vidva sta mi skrila ta hip vprito mene, pred mojimi očmi. Sem z denarjem —!"

"Prisežem, Peter —."

"Denar nazaj ali pa bo družga pela . . ."

Skočil je v prestrašeno ženo, prikel jo za lase in jo vlekel k sebi.

"Čakaj, jaz ti, ti —."

Žena je omahnila na kolena pred njim; bila je bledejša od stene. Stari Zabregar to videč, je skočil v sina. S čudno silo ga je odmaknil vstran, potegnil ženo iz njegovih rok ter jo odvedel za seboj v sobo k otrokomma in zastrail vrata.

"Možje, ki nimajo predznanja, bodo treneriani in v tem času tu plačani od ure, da se bodo izučili dela na razne stroje, kar jim bo omogočilo dobivati večji zasluzek."

The Bishop & Babcock Mfg. Co., ki se nahaja na 49. cesti v Hamiltonu, uživa sloves, da vzdržuje pri svojem podjetju človečanske delavske pogoje in razmerje med uslužbenicami in vodstvom je najboljše. Večina uslužencev je od narodnostnih skupin, katerih geslo je prav zdaj: "Več ko produciram, hitreje bo vojna končana."

Dalje prihodnjic

Pri zrakoplov (balon) je bil spuščen v zrak v Ameriki leta 1793 in sicer v Philadelphia.

Kupujmo obrambne obveznice in znake!

DELO DOBIJO

COREMAKERS
SQUEEZE MOLDERS
SAND MOLDERS
TEŽAKI

Dobra plača od ure in overtime

MONARCH ALUMINUM
MFG. CO.

9301 Detroit Ave.

(209)

MOŠKI
za pometi
Morajo biti državljan
Visoka plača od ure

Chicago Pneumatic Tool Co.
1241 E. 49. St.

(210)

Moške in ženske
se potrebuje za
splošna tovarniška
dela

6 dni v tednu
48 ur dela na teden

Plača za ZACETEK
Moški 77½c na uro
Ženske 62½c na uro

Morate imeti izkazilo državljanstva in prestati zdravniško preiskavo.

Zglasite se na
Employment Office
1256 W. 74. St.

National Carbon Co., Inc.

(209)

MOŠKI
18 do 60
OPERATORJI NA STROJIH
in
UČENCI
Plača od ure.

Cleveland Cap
Screw Co.

2921 E. 79. St.

(209)

TOVARNIŠKO DELO
100% OBRAMBNO DELO
Predznanje ni potrebno.
Plača od ure in overtime.
Availability statement required.

THE DRAPER
MFG. CO.
E. 91. St. & Crane
1 block južno od Union Ave.

(211)

ŽENSKE
OPERATORICE NA STROJIH
in
UČENKE
Plača od ure

Cleveland Cap
Screw Co.

2921 E. 79. St.

(209)

ZENSKE
za čiščenje uradov. Delna ali polna zaposlitve. Večerno ali nočno delo. Stalno delo, dobra plača.

Zglasite se

S. J. ZUPNIK
622 Williamson Bldg.

(209)

Ženske za čiščenje
Delo dobijo ženske, da bi čistile šolo. Delo je v Collinwoodu v okolici 152. ceste. Pripravne ure in dobra plača. Poklicite IVanhoe 2338.

(210)

Pomagajte Ameriki, kupujte obrambne bonde in znake!

POZOR GOSPODARJI HIŠ!
Kadar potrebuje vaša streha popravila, kritja z asfaltom ali škrilja, popravo zlebov ali novih, se z vso zanesljivostjo obrnite do nas, ki smo popravili že 30 let v tem podjetju in dobro poznami tudi mnogim Slovencem. Plačate lahko prav na lahkem obroku.

The Elaborated Roofing Co.
6115 LORAIN AVE. GARFIELD 2434
Kadar poklicete, vprašajte za MR. A. LOZICH

COLLINWOOD NEWSBOX
Continued from Page 4
Happy Birthday Wishes:
To Evelyn Muzic and Carol Batich who have added another year last week. Many happy returns of the day!

Visiting:
Evelyn Muzic is back home after a two-month stay at Zaks Farm . . . Vida Kozel is enjoying her vacation in California where she is visiting her brother, Al . . . Until next week, when I shall bring you more news, I remain, "Snoopy"

ARMY NEWS
(Continued from page 4)
3604 E. 80 St. was home this week on furlough. Reported wounded on July 24th somewhere in the Southwest Pacific, Cpl. Emil Tomich of 1109 E. 63 St. is now recuperating in a hospital.

Drafted by Board No. 49, the following are on temporary furloughs: Jas. Ruzic, Robert Klansek, Adolph Strumby, John Pakish, Edward Juratovic, Joseph Cestrich, Edward Intihar, Carl Urancar, Stanley Jasbeck and John Potocar. Leaving for the Navy are: Carl Leonardi, John Berus and John Aljancic. Going to the Marines are Ray Krall and Joseph Karlovic.

A letter from John Koss to his parents, Mr. and Mrs. Frank Koss, 1152 E. 77 St., relays greetings to friends and a request for mail. His address is: Lt. John F. Koss, 1152 Sgn. AAFNS, San Marcus, Texas.

Last Friday marked the departure of Ralph Macek, whose parents are in Sharon, Pa., but who has been working here in Cleveland and staying with relatives Sustarsic and Hribar on E. 71 St.

Sgt. Zitko joined the service of Uncle Sam six years ago, spending two years in Panama. He is with the tank division in Africa. His current address is: Sgt. Joseph G. Zitko, 8663413, 45 Gen. Hospital Dey. Patients, APO 367, c/o Postmaster, New York City.

Mrs. Ivanka Kapelj of 709 E. 155 St., was given permission to visit her nephew Frank Sedmak, who is a prisoner of war at Atterbury, Ind. They will see each other for the first time in their lives on Labor Day.

Home until tomorrow is Sgt. Bernard R. Godec, son of Ignatius and Theresa Godec of 35555 E. 80 St. He returns to Los Angeles, California.

Mr. and Mrs. John Kovacic of 1018 E. 71 St. received a letter from their son John, who is in Africa. In the army seven months, he was sent across without a furlough. He sends regards to friends and will be glad to receive mail. His address is: Pfc. John Kovacic, ASN 35524884, Co. D. 38th Engrs, APO 625, c/o Postmaster, Miami, Fla.

Returning to Missouri on Sept. 6th, Cpl. John Cebul, son of Mr. and Mrs. John Cebul of 6210 Bonita Ave., is home on a ten day furlough.

A welcome visitor Wednesday was Capt. Leo Virant, who suddenly appeared in our midst after 17 months of heavy duty on the far-off Pacific. He was granted a ten-day leave to visit his wife and children, relatives and friends. Upon his return to service, he will go to Arizona.

Mrs. C. Centa and son Emil left to visit their son and brother Ernest, who is in service at Madison, Wisconsin. His address is: Pfc. Ernest Centa, 628 T.S.S. Bks. 1928, Traux Field, Madison, Wis. Emil leaves for the service of Uncle Sam on September 6th.

ZA DOBRO PLUMBING IN GRETJE POKLICITE

A. J. Budnick & CO.
PLUMBING & HEATING
6631 St. Clair Ave.
Bus. Tel. HENDerson 3289
Residence IVanhoe 1889

FRANK KLEMENČIČ
1051 ADDISON ROAD
Barvar in dekorator
HENDerson 7757

NAZNANO
Cenjeni javnosti sporocava, da sva prevzela
GOSTILNO
od dobro pozname Rose Hauer na
6702 St. Clair Avenue

kjer bova odslej najbolje postregla vsem gostom z dobro pivo, žganjem in prigrizkom. Se toplo priporočava za naklonjenost vsem znancem in prijateljem.

JOE & MARY SUSTARŠIČ
6702 St. Clair Avenue

DEDICATED TO THE YOUNG AMERICAN SLOVENES

THE YOUNGER SET AT ST. CHRISTINE'S

Dear Folks:

Greetings to you, and you, but most especially to *you*, "Dear Folks."

School Days:

Remember, remember, but how could we forget when 'twas only a short while back that we too once attended schools. But times have changed as they are expected to as the years catch up on us. This year finds a greater number than preceding years attending Catholic schools. These children know how fortunate they are in being able to attend such a school. The parents too know this fact, and with the proper and needed facilities possessing them, they are providing for their children this so needed education. Religion now more than ever should be stressed by all teaching staffs. Give your child a Catholic education so when they are forced to face this world with all of its hidden mysteries alone, they will have a broader and more intelligent view of facts, not only the past, but the present, and the future. Make this your duty to your child.

Benedictine seems to be the choice of schools for most of the boys out here, while the girls are adding an equal number to Notre Dame's and Villa Angela's enrollment.

Side Briefs:

Cpl. Anthony Gole was home over the week-end. He is attending a college at Washington, D. C. . . . A happy household was the Jamnik family when both their children, Frank and Josephine, who represent the Army, were home . . . Entertained by music of the "Cavaliers" are the servicemen who attend the Cathedral

Canteen every Tuesday evening . . . Playing for the city championship last Sunday, were the Euclid Post 343 nine.

The score resulted in their opponent's favor . . . Something new has been added to Betty Petrick's third finger, left hand, in the form of a sparkler. Congratulations and may the wedding be only too soon . . . Learning the finer arts of fishing up in Canada is Marilyn Koss who is vacationing with her dad, Mr. Edward Koss . . . Birthday wishes are extended to Mr. Rudy Hirsch, who celebrated his birthday last Sunday with a "bang."

May there be many more years to come . . . The St. Christine's nine played their last game of the season last week . . . Chalk up a Victory for the St. Paul's-Christine's ten. They defeated the St. Thomas Irish ten, 3-2. Louise Recher's triple brought in the winning run scoring our short stop from first. I think the Slovenes have it all over the Irish, don't you? Friday night's game against our friendly rival, St. Mary's was altogether a different story.

The only run scored in this battle was brought in by our shortstop who stretched a single into a home run by stealing. No dishonesty on our part, I can assure you.

Sodality Notice:

First Sunday communion at the 10 o'clock Mass Sept. 5. Be a true sodalist, receive monthly communion with your Sodality group.

Last Brief:

Good-bye to you, and you, but most especially to *you*, "Dear Folks."

Reminding you to Be Good and a Pleasant Week-End to all.

The Spy

Collinwood Newsbox No. 1

(By Snoopy)

All work and no play makes Jack a dull boy, or so the saying goes. So-o-o this writer shall give you some idea of what is going on around the neighborhood . . .

Military News

Andy Sila S 2/C returned to Camp Peary, Va., after spending nine happy days with family and friends . . . Pvt. Mirk Yoma sends a Cheery Hello to all Clevelanders from good old Louisiana . . . Enjoying Cleveland's "rainy weather" last week was Bill Barbish A.S. . . . Bill, at present is stationed at Great Lakes, Ill. . . . Pvt. E. L. Prisel still posts military greetings from Fort Knox, Ky. . . . Cpl. Emil Tomich's parents have been notified by the War Department that Emil has been wounded in the Munda Battle . . . Pfc. John J. Zagore also was seriously wounded in the Pacific. To both soldiers we wish a very speedy recovery . . . Our old accordionist, Joe Lasicky is enjoying Army life at Fort Riley, Kansas. You sure are missed at home, Joe!

Seen around town lately was that "handsome" young soldier, Pfc. August "Gus" Fortuna. Welcome home, Gus. From Australia arrives word from Johnny Bolish, that all is well, but he sure does miss Cleveland!

The St. Vitus Holy Name Seniors will have an important meeting this coming Tuesday evening in Room 4 of the new school at 9:00 p. m. Although most of our members are serving with the forces of Uncle Sam, there are still enough members left to hold a meeting. So be sure to attend.

Honor Roll Dedication

The beautiful Honor Roll with a list of around 600 parishioners serving for Uncle Sam will be dedicated in St. Vitus Church on Sunday, September 26, at the 10 o'clock Mass. The list of names has been checked and double checked for a long time. If for some reason the name of a relative of yours has not as yet been handed in, do so immediately so that it may be listed on the Honor Roll at a later time. The first list, alphabetically arranged is already at the manufacturers. If you do not at

the present time live in our parish, do not expect to see the name of your relative if he is not a parishioner, listed on the Honor Roll. The Roll is for parishioners of St. Vitus Church exclusively.

Important Meeting!

The St. Vitus Holy Name Seniors will have an important meeting this coming Tuesday evening in Room 4 of the new school at 9:00 p. m. Although most of our members are serving with the forces of Uncle Sam, there are still enough members left to hold a meeting. So be sure to attend.

St. Mary's Spectator and Commentator

SEPTEMBER 5 — The Sodality, Jr. and Sr., will receive Holy Communion at the 8:00 Mass, Sunday.

At the Last Meeting

Plans were under way for an Open House meeting which is to be held in September.

Membership campaign was also up for discussion.

Word was received from Waynesville, Mo., from former Sodalist, Alma Osredkar. She is now Mrs. J. A. Golic, and the address—Cabin 9; Campsite Add R. R. Z.; Waynesville, Missouri.

Josephine Hrastar is now Mrs. C. Sutherland. She was married on Aug. 25, at the 10 o'clock Mass; the ceremony was performed by Msgr. V. to Victory!

Ribar. We all wish her the best for the future.

Baseball

Sunday, Aug. 29.

St. Mary's defeated by the H. R. team, 5-1—at the Euclid Central grounds in a game which was to have been the final for the season—had the score been otherwise.

Wednesday September 1

The downpour prevented the clash between St. Mary's and H. R. at the Euclid Central grounds last Wednesday evening. The third attempt for the finish will be in the near future. U. B. will carry the exact date! You are invited to come to cheer your team on

Congratulations!

To Cpl. and Mrs. Anton Vadnal who will observe their second anniversary this coming week. Cpl. Vadnal is stationed in California . . . Also to Sonia Kozely and Bill Barron who last week in St. Mary's Church have promised to honor, love, and obey . . .

(Continued on page 3)

Yugoslavs Feel Their Day Is Coming

Washington — The Stockholm newspaper Dagens Nyheter of August 22 reported from Zurich:

"The Eisenhower Radio proclamation has been posted on all walls in Serbia during the night. Many men and also women left their homes and joined the Yugoslav patriot armies.

During the day time, Germans tore down the placards and intensified their patrols but they were helpless during the night, particularly in the mountains as they did not dare to come out for fear of heavy losses.

The number of Ustasha deserters increased in Croatia and the deserters were joining the Yugoslav patriots.

On August 22, the paper had been informed from Zagreb that the position of the Pave-lic government was very weak, particularly since the announcement that the Duke of Spoleto had renounced the Croat crown.

Another Swedish newspaper of August 22, reported from Berne that Zagreb papers announced that Yugoslav patriots were more active than before and that Guerrilla detachments appeared in the immediate vicinity of Zagreb and in the Pa-puk mountains in Slavonia.

(O.W.I.)

Demonstration Against Italian Oppression in Ljubljana

Washington — The Moscow

Radio, on August 24, reported that on August 1, more than 12,000 Yugoslavs demonstrated against Italian oppression. The demonstrators demanded the clearing of Yugoslavia from occupants and the liberation of Yugoslav patriots from prisons and concentration camps.

Washington observers point out in this connection that a Ljubljana paper of August 1 published a proclamation signed by the Italian General in Command of Ljubljana, Cambarro, saying that it was absurd to spread rumors having a "Croatian distinct tendency" and threatened the population with merciless prosecution of those who violated his orders.

(O.W.I.)

ARMY NEWS

On a ten day furlough arrived Pfc Jack Cersek of the well-known Cersek family of E. 209 St., Euclid, Ohio. He states that he is very happy in the service of Uncle Sam. He returns to Camp Shelby on September 6th. His address is: Pfc. Jacob Cersek, Co. C, 202 Engineers Com. Bn., Camp Shelby, Miss.

Best regards to all are sent by Pvt. F. Breclenik, (known as Shorty Krall) of E. 207 St., Euclid, O. He mailed his letter just before entering the ship which would take him across. His address is: Pvt. F. Breclenik, 35532409, H. S. Co. 925th Eng. Ptg. APO 4748 c/o Postmaster, New York, N. Y.

Enjoying a 15 day furlough is Ernest Jerina of 15315 Lucknow Ave. who arrived from Africa. His brother Harry is also across in England and brother Jock is in the Panama Canal Zone. Mrs. Jerina is very proud of her sons who are serving Uncle Sam so loyally.

Returning tomorrow is Cpl. Milian Merhar, son of Mr. and Mrs. Frank Merhar of 990 E. 63 St. after a ten day furlough. He wishes to thank his friends for their faithful correspondence. His address is: Cpl. Milian J. Merhar, Co. B, 638 T. D. Bn., Camp Livingston, La.

On furlough for 14 days at the same time is Pfc. Tony Fortuna, brother-in-law of Cpl. Milian Merhar, staying with his wife Helen at 990 E. 63 St. where friends can visit him. His address is: Pfc. Tony Fortuna, 953rd Guard Sqdn., Chico, Calif.

Mr. and Mrs. Anton Znidarsic of 5814 Bonita Ave., report the address of their son, who is in the Air Corps, as follows: A/S Anthony L. Znidarsic, ASN 35063265, Sqn. K, Sect. 5, 63rd CTD, U. S. Army Air Forces, University of Tennessee, Knoxville, Tenn.

Two sons arrived on ten day furloughs to the home of their parents, Mr. and Mrs. John Smrtnik, 19712 Muskoka Ave. Their addresses are: Cpl. John J. Smrtnik, Co. O, 773 T. P. Bn., ASN 35135490, Camp Atterbury, Ind. — Cpl. Frank J. Smrtnik, Sq. 33, M.A.G. 33, 3rd Marine Air Wing, Cherry Point, North Carolina.

Mrs. Apolonia Zitko of 1425 E. 53 St. received the Purple Heart, belonging to her son Sgt. Joseph, who was wounded somewhere in Africa. She passed it on to his fiancee, Miss Josephine Steklis of 3838 St. Clair Ave.

The War Department notified Miss Ann Novasel of 977 E. 77 St. that her brother John has been killed on July 29th at the battle front in New Georgia, where he was serving with the 37th division. John was employed at Richman Bros. Co., when he joined the army in January, 1941.

Mrs. Tom Kraich of 1109 E. 63 St. received a telegram from Washington notifying her that her son Emil S. Tomich has been wounded in the So. Pacific. Other details were not given.

Among those killed in the plane accident near Winnett, Montana was Sgt. Edward C. Gregorich of Moon Run, Pa.

Frank Kosten, son of Mr. and Mrs. Frank Kosten, 20867 Miller Ave. Euclid, O. serving in New Guinea, has been promoted to Corporal.

A telegram received by Mr. and Mrs. John Hudoklin, 1065 E. 66 St., relays the news that their son Pfc. John Zagore has been seriously wounded on July 29th in the South Pacific.

Mrs. Frances Blatnik has been notified that her son Sgt. Robert has been wounded a second time. He was first wounded in Africa, and on the 16th of July was wounded in the battles in Sicily and has been decorated with the Purple Heart. Robert attended Collinwood High School, and later worked on a farm in New York, from where he joined the army.

From Camp Lee, Va., John Peskar, son of Mr. and Mrs. John Peskar,

(Continued on page 3)

Hitler Lacks Sufficient Troops to Police Balkans

Washington — The Stock-holm newspaper Dagens Nyheter of August 24 reported from Zurich that persons just arrived from the Balkans mention that great military changes are going on there and that the greatest number of German troops are being replaced by Balkan troops.

The paper said in substance: It is alleged that most German troops stationed on Rumania's Black Sea Coast are now being replaced. Rumanians and travelers confirm that Bulgarian troops now occupy all Serbia with the exception of Belgrade. It is also confirmed that only part of the former German garrison along the Aegean Coast is still in the Salonika zone and in some isolated key positions. Bulgarian troops were placed between these key positions. It is also alleged that Slovak and Croatian troops would assume defense of Albanian and Dalmatian coasts as far as Split, while the Germans will hold some key position. The remainder of the Adriatic Coast now considered to be "Croatia and Italian" from Split to Trieste will be defended by Croatian, Italian and German troops and from Trieste to Ravenna by Germans only. Only a few troops were transferred from France to Italy. Some "Strategic reserves" from Carinthia were sent to Italy. Gaps thus left will be closed by troops from the Balkans. (O.W.I.)

OREL'S SEPTEMBER MEETING TO FEATURE FALL ROUNDUP

The Orels are holding their September meeting this coming Thursday, September 9th, at 8:30 p. m. The board is going ahead to make this meeting a real opener for fall activities of the Orels.

There will be dancing to recordings with a big variety to choose from. Our new member, Frank Branisel is bringing down his public address system for the occasion and many favorite albums of recordings.

Refreshments will be on hand after the business meeting which will consist primarily of big and better ideas for the fall and winter season.

Here's hoping for the biggest attendance of the year for a good time.

Slovene Girls Defy Nazis

Washington — According to information reaching Washington a German newspaper wrote on August 19 that a number of girls making a boat trip on the Worth Lake from Klagenfurt to Velden on the previous Sunday sang Slovene songs exclusively. The paper added that the girls started a new song at every stop, and suggested that the navigation company instruct their personnel to prevent the recurrence of such incidents. (O.W.I.)

DEATH NOTICES

Blatnik, John — Brother of Frank, Dominick and Anna Cimperman. Residence at 1401 E. 39 St.

Evans, (Ivan) John — Father of Frances Kastelic and John. Residence at 3800 E. 81 St.

Viseck, John — Brother of Frank. Residence at 6708 Blue Ave.

The Italo-Yugosl Boundary

By A. E. MOODIE

(Continuation.)

This surely points to the highly debatable character of the karst section of the Julian Frontier Region wherein there exists no mountain crest and where the Black Sea-Adriatic watershed has not yet been defined. The very latest boundary settlement in this land of constantly changing boundaries emphasizes the point. In July 1941 the occupation of Slovenia led to the setting up of a German-Italian Boundary in the Julian Alps. It is interesting and illuminating to discover that this newest line, temporary as it probably will be, follows the crest line of the Julian Alps but at Ziri turns eastward to enclose south-west Slovenia and Ljubljana in Italy before it turns back again to the south-west to reach the Kupa River which is now the boundary between Italy, Germany and Croatia. By this means Italy has succeeded in still further advancing into the Danubian Lands and has brought another two hundred and fifty thousand Slovenes under her rule.

This newest boundary-making effort, together with the attempts made between 1914 and 1924, are only the twentieth-century manifestations of the difficulties inherent in the geographical features of this frontier region. From Roman times onwards the Julian Region has been characterized by continually changing boundaries. In the early part of the first century A.D. Augustus was the first to delimit and demarcate a dividing line here, preliminary to his extension of Roman authority to the Danube. Nearly eight centuries later Charlemagne set up a frontier mark here against the Barbarians. In 1335 the Habsburg territories reached the Adriatic, but it was not until 1789 that Austria was able to establish its authority over a solid block of territory at the head of the Adriatic, and during those four-and-a-half centuries of Austro-Venetian conflict there were literally dozens of local boundary changes in the Julian Region. Napoleon attempted to revive a territorial arrangement something like that of Charlemagne, but the age of frontier marks had disappeared and the French Illyrian Provinces were short lived. They were succeeded by a further extension of Austrian supremacy, but the nineteenth century unification of Italy saw the Austrian boundary retreat towards the north-east and the war of 1914-18 brought about the elimination of the Austrians from the Adriatic Lands. The successful results of Italian Irredentism carried the Italian boundary to the crest of the Julian Alps and across the Julian Karst, while the German-Italian cooperation of today has enabled the junior Axis partner to acquire another slice of Yugoslav territory. When the major boundaries associated with these territorial changes are mapped, we get a composite picture to the history of the Julian Region. There can be but few areas of equal size in the world which have suffered from so many fluctuations in political domination.

From the time of their entry into the Region in the sixth century until 1919 the Slovenes played no part in the setting

DEADLINE FOR ALL COPY WEDNESDAY NIGHT

up of boundaries in which they made their centuries of occupation. fate has been that of our neighbors or conquerors to oust their people from their lands and boundaries to suit their interests. In 1917 the Slovenes joined their fellow Yugoslavs in signing the Pact of Trieste, which announced the community of interest policy of all the South but their tragic history ensued. Once again their people have been divided by alien Powers. It is to be hoped that, when the war is over, the Julian Alps will be studied and objectively and those who have to lay down international boundaries in mind toward things, on every boundary which has hitherto drawn on Slovenia has been dictated by the ciple that